

Projekts „Vēsturiski piesārņoto vietu „Inčukalna sērskābie gudrona dīķi” sanācijas darbi”

Vispārīga informācija par Projekta I posmu (līdz 2015. gada 31. decembrim)

2009. gada 4. septembrī Latvijas Republikas Vides ministrija pieņēma Lēmumu Nr.172 par Eiropas Reģionālās attīstības fonda projekta „Vēsturiski piesārņoto vietu „Inčukalna sērskābie gudrona dīķi” sanācijas darbi” (identifikācijas Nr.3DP/3.4.1.4.0/09/IPIA/VIDM/002) iesnieguma atbilstību projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijiem.

2009. gada 11. decembrī Vides ministrija izsludināja publisko iepirkumu „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” sanācijas darbu inženiertehniskā uzraudzība”.

2009. gada 18. decembrī Vides ministrija izsludināja publisko iepirkumu „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” projektēšana un sanācijas darbi”.

2009. gada 29. decembrī parakstīta „Vienošanās par projekta „Vēsturiski piesārņoto vietu „Inčukalna sērskābie gudrona dīķi” sanācijas darbi” īstenošanu” starp Vides ministriju un Valsts vides dienestu (turpmāk – VVD).

Vides ministrijas iepirkuma komisija, izvērtējot iesniegtos piedāvājumus, 2010. gada 8. jūnijā par atklāta konkursa „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābie gudrona dīķi” sanācijas darbu inženiertehniskā uzraudzība” uzvarētāju atzina SIA „GEO Consultants”.

Vides ministrijas iepirkuma komisija, izvērtējot iesniegtos piedāvājumus, 2010. gada 31. augustā par atklāta konkursa „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābie gudrona dīķi” projektēšana un sanācijas darbi” uzvarētāju atzina SIA „Skonto Būve”.

2010. gada 24. septembrī VVD ar SIA „GEO Consultants” noslēdza iepirkuma līgumu „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābie gudrona dīķi” sanācijas darbu inženiertehniskā uzraudzība”.

2010. gada 24. septembrī VVD ar SIA „Skonto Būve” noslēdza iepirkuma līgumu „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābie gudrona dīķi” projektēšana un sanācijas darbi”.

Līgums starp VVD un SIA „Skonto Būve” tika pārtraukts 2015. gada 22.jūlijā.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Projekta II posms (no 2016. gada 1. janvāra)

Inčukalna gudrona dīķu sanācijas darbu turpināšanai un pabeigšanai 25.02.2016. VVD izsludināja jaunu iepirkuma konkursu „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” projektēšana un sanācijas darbi”. Iepirkumam tiek piemērota sarunu procedūra, ņemot vērā, ka iepirkuma priekšmets ir tādi pakalpojumi, kuru raksturs neļauj pietiekami precīzi paredzēt iepirkuma līguma izpildei nepieciešamās prasības. Kandidātu atlases (iepirkuma konkursa 1.kārta) pieteikumu iesniegšanas termiņš bija 01.04.2016. Ņemot vērā, ka Iepirkumu uzraudzības birojs (IUB) ir saņēmis divas sūdzības par iepirkuma nolikumā definētajām prasībām, šobrīd tiek gaidīts IUB lēmums iepirkuma procedūras turpināšanai.

29.02.2016. tika izsludināts iepirkums „Pārstāvība un konsultācijas projekta „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābie gudrona dīķi” sanācija” īstenošanā”, lai nodrošinātu VVD interešu aizstāvību un pārstāvēšanu Latvijas Republikas tiesās saistībā ar SIA “Skonto būve” prasībām pret VVD, kā arī juridisku konsultāciju sniegšanu saistībā ar publiskā iepirkuma procedūru organizēšanu. Iepirkuma procedūra ir noslēgusies un 06.04.2016. ir noslēgts līgums.

Saskaņā ar 01.04.2016. noslēgto apsardzes pakalpojumu līgumu Nr. VVD/CS/2016/17 VVD turpina nodrošināt objekta “Inčukalna sērskābā gudrona Dienvidu dīķis” fizisko apsardzi līdz sanācijas darbu atsākšanai.

06.04.2016. VVD noslēgtā iepirkuma līguma „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” Dienvidu dīķa iežogotās teritorijas sakopšanas darbi” Nr. VVD/CS/2016/16 ietvaros tika veikti un 13.05.2016. pabeigti darbi, lai preventīvi novērstu iespējamus apdraudējumus cilvēka un vides veselībai un piesārņojuma rašanos no Dienvidu dīķa teritorijā SIA “Skonto Būve” atstātajiem atkritumiem, sanācijas darbu izpildes gaitā izmantoto materiālu atlikumiem (kaļķis, aktīvā ogle u.c.), no dīķa izceltajiem ar sērskābo gudronu aplīpušajiem priekšmetiem, būvgruziem u.tml.

15.04.2016. VVD iepirkuma komisija izsludināja slēgtu konkursu “Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” projektēšanas un sanācijas darbu inženiertehniskā uzraudzība” (ID Nr. VVD/2016/16/CS/ERAF). Pieteikumu iesniegšanas termiņā 27.06.2016. savus pieteikumus iesniedza 5 kandidāti. Šobrīd iepirkumu komisija veic kandidātu atlasī.

18.04.2016. no IUB tika saņemts pozitīvs lēmums iepirkuma procedūras „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” projektēšana un sanācijas darbi” turpināšanai. 01.04.2016. iepirkuma komisija saņēma trīs kandidātu pieteikumus, t.i. AS “A.C.B.”, DEC NV (Beļģija), personu savienība “Inčukalns Eko”, un uzsāka iesniegto pieteikumu vērtēšanu. Kandidātu atlasē tiek vērtēta ieinteresēto piegādātāju atbilstība nolikuma prasībām.

2015. gada nogalē VVD sadarbībā ar VARAM sagatavoja koncepciju Projekta dalīšanai posmos un iesniedza EK Projekta grozījumus. 07.06.2016. tika saņemts pozitīvs EK lēmums, kas ļauj turpināt Projekta īstenošanu 2014. – 2020. gada plānošanas perioda ietvaros.

VVD turpina nodrošināt teritorijas apsaimniekošanu līdz sanācijas darbu atsākšanai. VVD pārstāvji regulāri veic ūdensnecaurlaidīgā pagaidu pārklājuma apsekošanu un nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu drošu pārklājuma ekspluatāciju. Lai novērstu vandālismu un zādzības, Dienvidu dīķī tiek uzturēta diennakts fiziskā apsardze.

06.07.2015. SIA “Skonto būve” Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā cēla prasību pret VVD par parāda un līgumsoda piedziņu. SIA “Skonto būve” vairākkārt grozīja celto prasību, tostarp papildinot prasību ar prasījumu par noslēgtā līguma uzteikuma atzīšanu par prettiesisku un spēkā neesošu. SIA “Skonto būve” celto prasību VVD uzskata par pilnībā nepamatotu un noraidāmu paskaidrojumos sakarā ar prasību izvērsti norādīto apsvērumu dēļ. Pirmās divas tiesas sēdes lietas izskatīšanai tika nozīmētas uz 25.05.2016. un 06.10.2016., tomēr lietu minētajās tiesas sēdēs neuzsāka skatīt pēc būtības.

31.10.2016. VVD iesniedza Inčukalna novada būvvaldē būvniecības ieceres, t.sk. būvprojektus minimālā sastāvā Inčukalna sērskābā gudrona Dienvidu un Ziemeļu dīķiem vēsturiski piesārņoto vietu sanācijas darbu ietvaros veicamajai būvniecībai. 22.11.2016. Inčukalna novada būvvalde pieņēma lēmumu Nr. 2016/6 par publiskās apspriešanas uzsākšanu. Publiskā apspriešana notika no 23.11.2016. līdz 21.12.2016. Ar būvniecības ieceru dokumentiem ikviens interesents varēja iepazīties Inčukalna novada domē, Atmosdas ielā 4, Inčukalnā, Inčukalna novadā. Būvniecības ieceru prezentācija un publiskās apspriešanas sanāksme notika 12.12.2016. plkst. 18:00 Vangažu pilsētas pārvaldes zālē, Meža ielā 1, Vangažos, Inčukalna novadā. 29.12.2016. Inčukalna novada būvvalde izdeva lēmumu Nr. 2016/7 par divu būvatļauju izdošanu – vēsturiski piesārņotai vietai „Inčukalna sērskābā gudrona Dienvidu dīķis” un „Inčukalna sērskābā gudrona Ziemeļu dīķis”.

14.12.2016. atbildētāja VVD pilnvarotie pārstāvji iesniedza Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesai pretpirasības pieteikumu par zaudējumu atlīdzības piedziņu. Tiesa ir pieņēmusi pretpirasības pieteikumu.

Lai turpinātu nodrošināt iežogotās Inčukalna sērskābā gudrona Dienvidu dīķa teritorijas apsardzi, 2016. gada decembrī VVD organizēja iepirkuma procedūru Publisko iepirkumu likuma 8². panta noteiktajā kārtībā, kā piedāvājuma izvēles kritēriju nosakot vienas darba stundas zemāko cenu. 29.12.2016. tika noslēgts apsardzes pakalpojuma līgums Nr.VVD/CS/2016/97 ar SIA “RD Consult” par teritorijas fiziskās apsardzes nodrošināšanu.

05.01.2017. iepirkuma „Vēsturiski piesārņotās vietas “Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” projektēšana un sanācijas darbi” (id Nr. VVD/2016/1/CS/ERAF) komisija pieņēmusi lēmumu kandidātu atlases nolikuma prasībām atbilstošos kandidātus - pilnsabiedrību “Inčukalns EKO” un AS “A.C.B.” – virzīt uz otro sarunu procedūras kārtu un lūgt tiem iesniegt savus tehniskos un finanšu piedāvājumus. Trešais kandidāts – beļģu kompānija “Deme Enviromental Contractors N.V.” – nav izturējusi kandidātu atlasī, jo nepierādīja atbilstību kandidātu atlases nolikuma prasībām.

12.01.2017. VVD ir saņēmis Inčukalna novada domes būvvaldes izsniegtas būvatļaujas Inčukalna sērskābā gudrona Ziemeļu dīķim (BIS-BV-4.2-2017-9 (288)) un Dienvidu dīķim (Nr. BIS-BV-4.2-2017-12 (289)).

08.02.2017. atbildētāja VVD pilnvarotie pārstāvji iesniedza Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesai papildinājumus 14.12.2016. iesniegtajam pretprasības pieteikumam.

13.03.2017. abiem iepirkuma „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” projektēšana un sanācijas darbi” (id Nr. VVD/2016/1/CS/ERAF) kandidātu atlasītiem izturējušiem pretendentiem tika nosūtīts uzaicinājums piedalīties sarunu procedūrā. Pretendenti ir uzsākuši sākotnējo piedāvājumu gatavošanu.

28.03.2017. stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr.174 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5.6.3. specifiskā mērķa “Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija” īstenošanas noteikumi”, kuri nosaka kārtību, kādā tiks īstenots Projekta II posms.

09.05.2017. noslēdzās slēgta konkursa „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” projektēšanas un sanācijas darbu inženiertehniskā uzraudzība” kandidātu atlase. No 5 kandidātiem uz nākamo iepirkuma posmu tika izvirzīti – SIA «Geo Consultants» un «GEOCOMA MARCIN CHALECKI». 12.06.2017. IUB tika skatīti 2 iesniegumi par iepirkuma procedūras pārkāpumiem. 16.06.2017. IUB pieņēmis lēmumu iepirkuma komisijai atļaut turpināt iepirkuma procedūru un atstāt spēkā kandidātu atlases rezultātus.

22.05.2017. sanācijas darbu sarunu procedūras „Vēsturiski piesārņotās vietas “Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” projektēšana un sanācijas darbi” pretendenti iesniedza sākotnējos piedāvājumus. VVD 06.06.2017. un 14.06.2017. organizēja pirmās sarunas ar abiem pretendentiem un vēlāk informēja pretendētus par nepieciešamajiem precizējumiem piedāvājumos.

28.04.2017. VVD saņēma Centrālās finanšu un līgumu aģentūras (turpmāk – CFLA) uzaicinājumu iesniegt projekta „Vēsturiski piesārņoto vietu “Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” sanācija, II posms ” iesniegumu. VVD sagatavoja un 31.05.2017. iesniedza CFLA iepriekš minēto iesniegumu un 20.06.2017. tika saņemts CFLA iesniegumu vērtēšanas komisijas starplēmums par projekta iesnieguma atbalstīšanu un iesniegšanu Eiropas Komisijā. Eiropas Komisijas apstiprinājumu plānots saņemt trīs mēnešu laikā.

Ņemot vērā Eiropas Komisijas komentārus, 03.08.2017. CFLA iesniegti labojumi projekta iesniegumā. Eiropas Komisijas apstiprinājumu plānots saņemt trīs mēnešu laikā no iepriekšminēto labojumu iesniegšanas Eiropas Komisijai.

Sarunu procedūras „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” projektēšana un sanācijas darbi” ietvaros pēc iepirkuma komisijas norādījumiem pretendenti 24.07.2017. iesniedza sākotnējo precizēto piedāvājumu. 29.08.2017. tika nosūtītas vēstules abiem pretendentiem par nepieciešamajiem labojumiem sākotnējā precizētajā piedāvājumā. 27.09.2017. pretendenti iesnieguši sākotnējā piedāvājuma otro precizējumu. Iepirkuma komisija turpina vērtēt iesniegtos piedāvājumus.

Slēgta konkursa „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” projektēšanas un sanācijas darbu inženiertehniskā uzraudzība” pretendentiem 03.10.2017. nosūtīts uzaicinājums iesniegt piedāvājumus.

25.10.2017. CFLA izdeva lēmumu par projekta „Vēsturiski piesārņoto vietu “Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” sanācija, II posms ” iesnieguma apstiprināšanu, balstoties uz pozitīvo EK lēmumu. 21.11.2017. tika parakstīta vienošanās ar CFLA par Eiropas Savienības fonda projekta īstenošanu.

Sarunu procedūras „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” projektēšana un sanācijas darbi” pretendenti AS “A.C.B.” un PS „Inčukalns EKO” 02.11.2017. iesniedza galīgos piedāvājumus, kuru izvērtēšana noslēdzās 2018.gada 5.janvārī un pretendentam, kas iesniedzis saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu – PS „Inčukalns EKO”, piešķirtas līguma slēgšanas tiesības. Galīgo piedāvājumu izvērtēšanā tika piesaistīti Rīgas Tehniskās universitātes eksperti.

Slēgta konkursa „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” projektēšanas un sanācijas darbu inženiertehniskā uzraudzība” pretendenti SIA „Geo Consultants” un „GEOCOMA MARCIN CHALECKI” 27.11.2017. iesniedza piedāvājumus. Iepirkuma komisija veic iesniegto piedāvājumu vērtēšanu.

05.01.2018. sarunu procedūrā „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” projektēšana un sanācijas darbi” iepirkuma komisija pieņēma lēmumu piešķirt iepirkuma līguma slēgšanas tiesības PS “Inčukalns Eko”. 01.02.2018. tika noslēgts iepirkuma līgums ar PS “Inčukalns Eko” (turpmāk – sanācijas darbu līgums). Sanācijas darbu līgums ietver Starptautiskās Inženierkonsultantu Federācijas „Iekārtu piegādes un projektēšanas – būvniecības darbu līguma noteikumi elektriskajiem un mehāniskajiem darbiem, būvniecības un inženierdarbiem, kuru projektēšanu veic uzņēmējs” (1999.gada redakcijā) (turpmāk - FIDIC Dzeltenā grāmata) Vispārīgos līguma noteikumus un Pasūtītāja noteiktos Speciālos noteikumus, kas ietver FIDIC Dzeltenās grāmatas Vispārīgo noteikumu labojumus un papildinājumus.

16.01.2018. slēgtā konkursā „Vēsturiski piesārņotās vietas „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” projektēšanas un sanācijas darbu inženiertehniskā uzraudzība” iepirkuma komisija pieņēma lēmumu piešķirt iepirkuma līguma slēgšanas tiesības SIA “Geo Consultants”. 01.02.2018. tika noslēgts pakalpojuma līgums ar SIA “Geo Consultants” par sanācijas darbu inženiertehnisko uzraudzību.

Sanācijas darbu līguma kopējā vērtība ir 26 491 099,41 EUR (ar PVN), savukārt inženiertehniskās uzraudzības līguma kopējā vērtība ir 1 495 560,00 EUR (ar PVN). Projekta īstenošanas termiņš ir līdz 2023.gada 31. decembrim.

21.02.2018. VVD nodeva PS „Inčukalns Eko” Dienvidu un Ziemeļu gudrona dīķa teritorijas sanācijas darbu veikšanai. 21.02.2018. ir Darbu uzsākšanas datums.

23.03.2018. tika pabeigts sanācijas darbu līguma I un II Posms, kura ietvaros veikti sagatavošanās darbi – izstrādāta un saskaņota nepieciešamā dokumentācija, tostarp sanācijas programma, mobilizēta tehnika un iekārtas un uzsākti sanācijas darbi Inčukalna Dienvidu un Ziemeļu gudrona dīķa teritorijā.

29.03.2018. Inčukalna gudrona dīķu teritorijā notika sanācijas darbu uzsākšanas publiskais pasākums, kurā piedalījās Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas ministrs K.Gerhards.

2018. gada II ceturksnī Dienvidu sērskābā gudrona dīķī ir izveidots gudrona apstrādes angārs. Tajā notiek gudrona apstrāde transportēšanai uz gala utilizācijas vietu Brocēnos “CEMEX” ražotnē. Pie angāra ir uzstādītas divas jaunas novietnes (silosi) neitralizācijas materiālu uzglabāšanai. Dienvidu sērskābā gudrona dīķa rietumu pusē ir daļēji atsegts pagaidu pārklājums un sāka gudrona ekskavācija. Atlikusī dīķa daļa joprojām ir segta ar ūdensnecaurlaidīgo materiālu, lai novērstu piesārņojuma apjoma palielināšanos nokrišņu dēļ. Daļa no Dienvidu sērskābā gudrona dīķa vaļņa ir norakta, pārveidojot to par transportēšanas un ekskavācijas zonu. Objektam ir atjaunota elektrības piegāde un uzstādīti verificēti autosvari, kas kontrolē ieejošo un izejošo autotransporta

smagumu. Dienvidu dīķa teritorijā veikta laboratorijas ierīkošana sagatavotā gudrona kurināmā testēšanai pirms sagatavotais kurināmais tiek izvests ārpus teritorijas.

Ziemeļu sērskābā gudrona dīķī ir veikta piebraucamās zonas sagatavošana, projektēšanai nepieciešamās izpētes, rievsienu izvietojuma un konfigurācijas pielāgošana, kā arī uzsākti piesārņotās grunts ekskavācijas darbi un piesārņotā smilts/gudrona maisījuma apstrādes tehnoloģisko risinājumu pielāgošana.

19.06.2018. Inčukalna sērskābā gudrona Dienvidu un Ziemeļu dīķa teritoriju apmeklēja Projekta uzraudzības grupa, kas īpaši izveidota projekta uzraudzībai un kuras sastāvā ietilpst uzraugošo institūciju – Centrālās finanšu un līgumu aģentūras, Finanšu ministrijas un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas – pārstāvji. Apmeklējuma laikā pārstāvji klātienē iepazinās ar paveiktajiem darbiem, kas notiek atbilstoši VVD saskaņotajam laika grafikam.

03.07.2018. VVD un sanācijas darbu veicēja PS „Inčukalns Eko” pārstāvji piedalījās Inčukalna novada domes Attīstības komitejas sēdē un sniedza informāciju par Projekta realizācijas progresu, kā arī atbildēja uz deputātu uzdotajiem jautājumiem.

No Inčukalna sērskābā gudrona Dienvidu dīķa uzsākta sagatavotā sekundārā kurināmā transportēšana un utilizācija SIA „CEMEX” ražotnē Brocēnos. PS „Inčukalns Eko” Dienvidu dīķa teritorijā ir izveidojusi laboratoriju sagatavotā sekundārā kurināmā testēšanai un pārbaudei, pirms kurināmais tiek izvests ārpus teritorijas. Ziemeļu dīķī veikta pazemes ūdens piesārņojuma areāla precizēšana un rievsienu konfigurācijas pielāgošana.

21.08.2018. Inčukalna novadā, sērskābā gudrona Dienvidu dīķa un Ziemeļu dīķa teritorijās norisinājās publiskais pasākums. Pasākumā piedalījās Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Kaspars Gerhards, kā arī pārstāvji no Inčukalna novada domes, Vides aizsardzības kluba, Vides konsultatīvās padomes un Inčukalna un Garkalnes novada iedzīvotāji. Sanācijas darbu veicējs PS „Inčukalns Eko” klātesošajiem demonstrēja, kā tiek sagatavots gudrons nosūtīšanai uz SIA "CEMEX" rūpnīcu. Vispirms sērskābais gudrons ar ekskavatoriem tiek izsmelts no dīķa un transportēts uz šim mērķim speciāli izbūvētu novietni, kur tas tiek neitralizēts, sajaucot ar neitralizācijas piedevām. Samaisot neitralizētā gudrona masu ar skaidām un sasmalcinātu šķeldu, tiek sagatavots sekundārais kurināmais, ko transportē uz SIA "CEMEX" rūpnīcu Brocēnos, lai izmantotu cementa ražošanā.

20.09.2018. VVD pārstāvji apmeklēja SIA „CEMEX” cementa rūpnīcu Brocēnos, lai klātienē iepazītos ar rūpnīcā notiekošo sekundārā jeb alternatīvā kurināmā gala utilizāciju. Vizītes gaitā VVD pārstāvji guva pārlicību, ka darbi norit atbilstoši plānotajam. Līdz šim sanācijas darbu veicēja PS „Inčukalns Eko” piegādātā sekundārā kurināmā kvalitāte ir atbildusi SIA „CEMEX” kvalitātes prasībām. Vienlaikus, tika gūts priekšstats par rūpnīcā notiekošo procesu sarežģītību un uzņēmuma darbinieku milzīgo ieguldījumu, lai no gudrona sagatavotā sekundārā kurināmā izmantošana ražošanas procesos notiktu tehnoloģiski un ķīmiski atbilstoši, un tas neietekmētu gala produkta – klinkera un cementa – kvalitāti un vidi.

30.10.2018. ar AS „Latvijas valsts meži” noslēgta Papildvienošanās Nr. 5 par teritorijas pārņemšanu Ziemeļu dīķa apkārtnē sanācijas darbu veikšanai. Darbu izpildei nepieciešamās papildu teritorija PS “Inčukalns EKO” nodota 01.11.2018.

08.11.2018. saskaņoti abi būvprojekti Dienvidu un Ziemeļu dīķim un saņemta atzīme par būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi.

Turpināta gudrona ekskavācija, sagatavošana sekundārajā kurināmā un utilizācija. Veikta Ziemeļu dīķa rievienas materiāla piegāde. Turpināta pazemes ūdeņu sanācijai nepieciešamās infrastruktūras (tehnoloģiskā kompleksa) montāža un ieregulēšana. Veikti atsūkņēšanas izmēģinājumi, un uzsākta pazemes ūdens attīrīšanas kompleksa ekspluatācija.

Dienvidu dīķī pabeigta sērskābā gudrona ekskavācija rietumu pusē un turpinās ekskavācija dīķa austrumu pusē. Notiek gudrona sagatavošana sekundārajā kurināmā un utilizācija.

Ziemeļu dīķī turpinās pazemes ūdeņu atsūkņēšana, attīrīšana un infiltrācija. Veikta Ziemeļu dīķa smilts/gudrona jeb piesārņojuma avota ekskavācija un izvešana utilizācijai.

14.06.2019. Inčukalna sērskābā gudrona Dienvidu un Ziemeļu dīķa teritoriju apmeklēja Uzraudzības grupa, kas ir īpaši izveidota projekta “Vēsturiski piesārņoto vietu “Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” sanācija, II posms” (Nr.5.6.3./17/I/001) uzraudzībai un kuras sastāvā ietilpst uzraugošo institūciju – Centrālās finanšu un līgumu aģentūras, Finanšu ministrijas un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas – pārstāvji. 11.07.2019. Uzraudzības grupa viesojās uzņēmumā SCHWENK Latvija (iepriekš - SIA “Cemex”) un iepazīnās ar sērskābā gudrona pārstrādes procesu.

Uzraudzības grupas pārstāvji guva pārliecību par to, ka projekts notiek veiksmīgi un pabeigta ievērojama darba daļa. Finanšu un faktiskais progress atbilst plānotajam. Uzraudzības grupa novērtēja paveikto un uzsvēra, ka uzsāktais darbs jāturpina.

05.09.2019. Inčukalna sērskābā gudrona dīķu teritorijās viesojās Daugavpils Universitātes bakalaura programmas “Vides zinātne” studenti, lai kopā ar pasniedzējiem iepazītos ar sanācijas darbiem divās Latvijas vispiesārņotākajās teritorijās prakses “Vides pārvaldība” ietvaros.

Dienvidu dīķī turpinās sērskābā gudrona ekskavācija dīķa austrumu pusē. Notiek gudrona sagatavošana sekundārajā kurināmā un utilizācija.

Ziemeļu dīķī turpinās pazemes ūdeņu atsūkņēšana, attīrīšana un infiltrācija. Pabeigta Ziemeļu dīķa smilts/gudrona jeb piesārņojuma avota ekskavācija un izvešana utilizācijai. Uzsākta rekultivācijas pārseguma un virszemes ūdeņu novadišanas sistēmas izveide.

10.10.2019. Inčukalna gudrona dīķu teritorijā notika sanācijas darbu norises publiskais pasākums, kurā piedalījās vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs J.Pūce.

25.10.2019. Inčukalna sērskābā gudrona dīķus apmeklēja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un Centrālās finanšu un līgumu aģentūras vadība, lai klātienē iepazītos ar līdz šim paveiktajiem darbiem un veiktajiem uzlabojumiem.

Dienvidu dīķī turpinās sērskābā gudrona ekskavācija dīķa austrumu pusē. Notiek gudrona sagatavošana sekundārajā kurināmā un utilizācija. Uzsākta pamatnes homogenizācija un neitralizācija dīķa rietumu pusē.

Ziemeļu dīķī turpinās pazemes ūdeņu atsūkņošana, attīrīšana un infiltrācija, kā arī rekultivācijas pārseguma un virszemes ūdeņu novadīšanas sistēmas izveide.

20.02.2020. Inčukalna sērskābā gudrona dīķus apmeklēja VVD kolēģi, t.sk. arī no Vidzemes, Zemgales un Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes, lai gūtu pieredzi lielākajā sanācijas projektā Latvijā.

30.04.2020. pabeigti Ziemeļu dīķa sanācijas darbi:

- veikta sērskābā gudrona atklātās tilpnes piesārņotās grunts ekskavēšana un utilizācija AS "BAO" kompleksā un SIA "SCHWENK Latvija" rūpnīcā;
- veikta dolomīta šķembu iestrāde teritorijā;
- izveidots rekultivācijas reljefs ar vertikālu un horizontālu ūdens necaurļaidīgu aizsargbarjeru un virszemes ūdens novadīšanas sistēmu;
- izmantojot reversās osmozes tehnoloģiju, atsūkņēts un attīrīts piesārņotais pazemes ūdens.

Visu sanācijas darbu laikā Ziemeļu dīķa teritorijā atbilstoši izstrādātajai Vides monitoringa programmai veikts regulārs vides kvalitātes monitorings. Pabeidzot sanācijas darbus, sakārtota Ziemeļu dīķa teritorija un veikta tās apzaļumošana. Lai nodrošinātu nepārtrauktu vides kvalitātes uzraudzību pēc darbu noslēgšanās, izveidota pēcsanācijas monitoringa sistēma.

Turpinās Inčukalna Dienvidu sērskābā gudrona dīķī sanācijas darbi - no sērskābā gudrona ir pilnībā atbrīvota dīķa rietumu daļa (ar dambi Dienvidu dīķis ir sadalīts divās daļās), savukārt austrumu daļā šobrīd notiek pamatnes paraugošana, lai noteiktu, vai ir sasniegta dīķa pamatne un nav jāturpina gudrona rakšana. Dienvidu dīķa rietumu daļā intensīvi norit pamatnes homogenizācija un neitralizācija, kas secīgi ir nākamā darbība pēc sērskābā gudrona izrakšanas.

09.07.2020. VVD rīkoja informatīvu tikšanos ar Inčukalna novada iedzīvotājiem, lai iepazīstinātu ar Inčukalna sērskābā gudrona dīķu sanācijas projekta aktualitātēm, uzraudzību un monitoringa rezultātiem, kā arī sniedza atbildes uz iedzīvotāju interesējošiem jautājumiem.

Tāpat kā Dienvidu dīķa rietumu pusē, arī Dienvidu dīķa austrumu pusē ir noslēgusies pamatnes paraugošana un ir saņemti Vācijas laboratoriju testēšanas rezultāti, kas apliecina piesārņojuma avota – sērskābā gudrona izņemšanu no atklātās Dienvidu gudrona dīķa tilpnes, sasniedzot pamatni atbilstoši kritērijiem.

Turpinās sekundārā kurināmā sagatavošana transportēšanai uz SIA "SCHWENK Latvija" rūpnīcu Brocēnos un tā utilizācija.

Turpinoties Dienvidu dīķa pamatnes homogenizācijai un neitralizācijai, augustā veikta pamatnes paraugošana, lai pārlicinātos, vai pamatnes neitralizācijas un homogenizācijas darbi ir pabeigti atbilstoši kritērijiem.

Turpinās Dienvidu dīķa infrastruktūras demontāžas darbi.

03.09.2020. gan Ziemeļu, gan Dienvidu dīķi apmeklēja Daugavpils universitātes vides zinātnes bakaura programmas studenti, lai prakses ietvaros iepazītos ar sanācijas darbiem un ieviestajiem vides pārvaldības pasākumiem Latvijas lielākajā vides projektā.

17.11.2020. noslēdzās Dienvidu dīķa 3.slāņa pamatnes homogenizācija un neitralizācija un šobrīd noslēgumam tuvojas teritorijas rekultivācija un virszemes ūdens noteces sistēmas izveide.

Līdz 24.11.2020. ir pabeigta visu bīstamo atkritumu izvešana no Dienvidu dīķa teritorijas, un turpinās sagatavotā sekundārā kurināmā utilizācija SIA “SCHWENK Latvija” rūpnīcā Brocēnos.

20.11.2020. attālināti notika Projekta uzraudzības grupas (īpaši izveidota projekta uzraudzībai un kuras sastāvā ietilpst uzraugošo institūciju – Centrālās finanšu un līgumu aģentūras, Finanšu ministrijas un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas – pārstāvji) sanāksme, kurā VVD pārstāvji prezentēja projekta progresu. Uzraudzības grupa secināja, ka darbu norise apsteidz plānoto laika grafiku un kopumā atzinīgi novērtēja sasniegto.

Aktuālā informācija uz 2021. gada 16. decembri

Uz 26.03.2021. Noslēguma pasākums Dienvidu dīķī veikta teritorijas rekultivācija un virzemes ūdens noteces sistēmas izveide. Līdz 2021.gada maija beigām tiks pabeigti atliktie būvdarbi – melnzemes planēšana un apzaļumošana. Turpinās sagatavotā sekundārā kurināmā utilizācija SIA “SCHWENK Latvija” rūpnīcā Brocēnos.

08.05.2021. Valsts vides dienests (VVD) īstenojis Latvijā līdz šim apjomīgāko un tehnoloģiski vienu no sarežģītākajiem vides projektiem, attīrot no vēsturiskā piesārņojuma – bīstamajiem atkritumiem Inčukalna sērskābā gudrona dīķus. Pašlaik pilnībā noslēgušies sanācijas un rekultivācijas darbi, bet no dīķiem izvestā gudrona droša utilizācija turpināsies līdz 2023. gadam.

Izmantojot gan Dienvidu, gan Ziemeļu dīķī izveidoto pēcsanācijas monitoringa sistēmu, VVD 30 gadus pēc projekta pabeigšanas turpinās veikt vides kvalitātes monitoringu.

“Inčukalna sērskābā gudrona piesārņoto dīķu sanācija ir vērienīgākais un tehniski izaicinošākais šāda veida un apjoma projekts, kāds Latvijā jebkad ir ticis īstenots. Sekmīgu rezultātu esam sasnieguši kopīgi sadarbojoties daudzām iesaistītajām pusēm – uzņēmējiem, kas ievieša īpašas šī projekta specifikai pielāgotas inovācijas un atbildīgi risināja iepriekš neparedzamus sarežģījumus, kādi neizbēgami rodas šādos projektos, kā arī valsts institūcijām, kas kopīgi pārraudzīja projekta gaitu un finanses un spēja būt atvērtas gan tehnoloģiju, gan pārvaldības inovācijām. Šodien ir gandarījums gan par paveikto darbu, gan pārliecība, ka 21.gadsimta sabiedrība daudz labāk izprot un apzinās savas saimnieciskās darbības ietekmi uz vidi, un šādu ekoloģisko katastrofu radīšana vairs nebūtu iespējama,” norāda VVD ģenerāldirektore Elita Baklāne-Ansberga.

Sanācijas darbi veikti, sekmīgi īstenojot Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu “Vēsturiski piesārņoto vietu „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” sanācija, II posms” (Nr.5.6.3.0/17/I/001), kura kopējais finansējums vairāk nekā 29,7 miljoni EUR, no tiem 85% bija Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējums, bet pārējie – valsts budžeta līdzekļi.

Projektu īstenoja VVD, darbus veica PS “Inčukalns Eko”, bet projekta inženiertehnisko uzraudzību īstenoja SIA “Geo Consultants”. Savukārt gudrona drošu utilizāciju, izmantojot kā alternatīvu kurināmo un izejmateriālu, savā rūpnīcā Brocēnos veic SIA “SCHWENK Latvija”.

2021. gada 8. maijā VVD kopā ar projekta sadarbības partneriem Dienvidu dīķa teritorijā simboliski iestādīja ~2400 priedes.

Informācija uz 30.06.2021. Dienvidu dīķī pabeigti atliktie būvdarbi - melnzemes planēšana un apzaļumošanas darbi. Turpinās sagatavotā sekundārā kurināmā utilizācija SIA “SCHWENK Latvija” rūpnīcā Brocēnos.

Informācija uz 27.09.2021. Valsts vides dienests 2021. gada 11.augustā aicināja Siguldas un Ropažu novada iedzīvotājus uz tikšanos Dienvidu sērskābā gudrona dīķa teritorijā. Tikšanās bija

paredzēta, lai iedzīvotājiem būs iespēja iegūt detalizētu informāciju par pabeigtajiem sanācijas darbiem, paredzēto uzraudzību un monitoringu Dienvidu un Ziemeļu sērskābā gudrona dīķos, kā arī saņemt atbildes uz dažādiem interesējošiem jautājumiem. Diemžēl, iedzīvotāju zemās intereses dēļ (pieteikušies tikai divi iedzīvotāji) tikšanās tika atcelta.

Ņemot vērā nenotikušo tikšanos ar iedzīvotājiem un to, ka pēc Administratīvi teritoriālas reformas Inčukalna pagasts iekļauts Siguldas novadā, Valsts vides dienests līdz 2021.gada beigām paredzējis doties vizītē uz Siguldas novada pašvaldību, kur iepazīstinās ar projekta īstenošanas laikā līdz šim paveikto. Uz tikšanos ar Siguldas novada pašvaldību paredzēts aicināt arī tos Inčukalna iedzīvotājus, kas izrādīja interesi piedalīties 2021.gada 11.augusta pasākumā.

Turpinās sagatavotā sekundārā kurināmā utilizācija SIA "SCHWENK Latvija" rūpnīcā Brocēnos, kur uz 2021.gada 1.septembri utilizēti jau 80 % no kurināmā apjoma.

08.12.2021. Valsts vides dienests (VVD) 2021. gada 11.augustā aicināja Siguldas un Ropažu novada iedzīvotājus uz tikšanos Dienvidu sērskābā gudrona dīķa teritorijā. Tikšanās bija paredzēta, lai iedzīvotājiem būs iespēja iegūt detalizētu informāciju par pabeigtajiem sanācijas darbiem, paredzēto uzraudzību un monitoringu Dienvidu un Ziemeļu sērskābā gudrona dīķos, kā arī saņemt atbildes uz dažādiem interesējošiem jautājumiem. Diemžēl, iedzīvotāju zemās intereses dēļ (pieteikušies tikai divi iedzīvotāji) VVD atcēla plānoto tikšanos.

Ņemot vērā atcelto tikšanos ar iedzīvotājiem un to, ka saskaņā ar 2021. gada jūlijā veikto Administratīvi teritoriālo reformu Inčukalna pagasts iekļauts Siguldas novadā, VVD bija paredzējis līdz 2021.gada beigām doties vizītē uz Siguldas novada pašvaldību, kur stāstīs par būtiskāko projektā. Uz tikšanos ar Siguldas novada pašvaldību bija paredzēts aicināt arī tos Inčukalna iedzīvotājus, kas izrādīja interesi piedalīties 2021.gada 11.augusta pasākumā. Ņemot vērā valstī izsludināto ārkārtējo situāciju, kas ir spēkā līdz 2022.gada 11.janvārim, tikšanos paredzēts organizēt pēc ārkārtējās situācijas beigām.

Turpinās sagatavotā sekundārā kurināmā utilizācija SIA "SCHWENK Latvija" rūpnīcā Brocēnos, kur uz 2021.gada 1.decembri utilizēti jau 84 % no kurināmā apjoma.